

Ocena Rady Nadzorczej stosowania w roku 2015 przyjętych w Kujawsko – Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym „Zasad Ładu Korporacyjnego”

Wprowadzenie

Na podstawie Uchwały Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 roku w sprawie wydania „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” zostały opracowane „Zasady Ładu Korporacyjnego Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego ” i przyjęte :

- 1) Uchwałą Nr 268/2014 Zarządu Banku z dnia 15 grudnia 2014 roku w sprawie : przyjęcia „Zasad Ładu Korporacyjnego”;
- 2) Uchwałą Nr 47/2014 Rady Nadzorczej Banku z dnia 17 grudnia 2014 roku w sprawie : przyjęcia „Zasad Ładu Korporacyjnego”;
- 3) Uchwałą Nr 12/2015 Zebrania Przedstawicieli Banku z dnia 14 maja 2015 roku w sprawie : przyjęcia „Zasad Ładu Korporacyjnego Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego”.

„Zasady Ładu Korporacyjnego Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego” stanowią zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

W dokumencie tym wyszczególnione zostały te zasady, które są stosowane przez Bank oraz te do stosowania których Bank się zobowiązał i one podlegają ocenie.

Zasady, których Bank nie przyjął (zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku), zostały wyszczególnione wraz z uzasadnieniem w odrębnym dokumencie – „Oświadczeniu Zarządu Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego o stosowaniu „Zasad Ładu Korporacyjnego” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego”.

Analiza stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego” w poszczególnych obszarach:

I. Organizacja i struktura organizacyjna

1. Organizacja Banku umożliwiała osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.
TAK (x)   NIE (   )

2. Organizacja Banku obejmowała zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co było należycie uregulowane w regulacjach wewnętrznych Banku.
TAK (x) NIE ( )
3. Organizacja Banku była odzwierciedlona w strukturze organizacyjnej.
TAK (x) NIE ( )
4. Bank zapewnił jawność struktury organizacyjnej poprzez zamieszczenie przynajmniej podstawowej struktury organizacyjnej na stronie internetowej Banku.
TAK (x) NIE ( )
5. Bank posiadał przejrzystą i adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności były wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone.
TAK (x) NIE ( )
6. Bank określił własne cele strategiczne uwzględniając skalę prowadzonej działalności, przy minimalizowaniu ryzyka występującego przy realizacji tych celów oraz przy zapewnieniu efektywności działania Banku.
TAK (x) NIE ( )
7. Organizacja Banku umożliwiała niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych (nieprzewidzianych) lub w sytuacjach podwyższonego ryzyka.
TAK (x) NIE ( )
8. Organizacja Banku zapewniała, że :
- 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku powierzane było osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawowały osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie;
TAK (x) NIE ( )
  - 2) określając zakres powierzonych zadań brane były pod uwagę możliwości właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku;
TAK (x) NIE ( )
  - 3) prawa pracowników były należycie chronione, a ich interesy były należycie uwzględniane w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.
TAK (x) NIE ( )
9. Pracownikom Banku zapewniono odpowiedni dostęp do informacji o zakresie uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych.
TAK (x) NIE ( )
10. Bank posiadał plany ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.
TAK (x) NIE ( )

II. Relacja z członkami Banku

1. Bank działał w interesie wszystkich członków Banku z poszanowaniem interesu klientów Banku.
TAK (x)   NIE (   )
2. Bank zapewniał członkom Banku właściwy dostęp do rzetelnej i kompletnej informacji.
TAK (x)   NIE (   )
3. Bank zapewniał członkom Banku prawo do udziału w organach stanowiących, korzystania z produktów Banku, a także korzystania z działań zmierzających do rozwoju społeczno-kulturalnego środowiska lokalnego.
TAK (x)   NIE (   )
4. Członkowie Banku, nie będący członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej, wpływali na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje organów stanowiących nie naruszając kompetencji pozostałych organów.
TAK (x)   NIE (   )
5. W Banku konflikty interesów rozwiązywane były niezwłocznie w sposób pozwalający na uniknięcie naruszenia interesu Banku i klientów Banku.
TAK (x)   NIE (   )
6. Podjęta przez Zebranie Przedstawicieli decyzja w zakresie wypłaty dywidendy uwzględniała konieczność utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizację strategicznych celów Banku, a także uwzględniała rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.
TAK (x)   NIE (   )

III. Organ zarządzający - Zarząd Banku

1. Zarząd miał charakter kolegialny.
TAK (x)   NIE (   )
2. Rada Nadzorcza dokonała oceny kwalifikacji członków Zarządu i Zarządu zgodnie z „Procedurą oceny członków Zarządu oraz Zarządu Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego”.
TAK (x)   NIE (   )

W roku 2015 Rada Nadzorcza dokonując oceny stwierdziła, że członkowie Zarządu oraz Zarząd Banku jako organ kolegialny dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem. Reputacja indywidualna poszczególnych członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji całego Banku.

3. W składzie Zarządu zapewniono udział osób władających językiem polskim.
TAK (x)   NIE (   )

4. Zarząd działał w interesie Banku mając na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz rekomendacjami nadzorczymi.
TAK (x)   NIE (   )
5. Zarząd realizował przyjętą strategię działalności kierując się bezpieczeństwem Banku.
TAK (x)   NIE (   )
6. Zarząd był jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku, która obejmowała w szczególności prowadzenie spraw, planowanie, decydowanie, kierowanie i kontrolowanie Banku.
TAK (x)   NIE (   )
7. W składzie Zarządu została wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu.
TAK (x)   NIE (   )
8. Członkowie Zarządu ponosili kolegiąlną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wewnętrznego podziału kompetencji pomiędzy członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.
TAK (x)   NIE (   )
9. Członkowie Zarządu wykonywali swoje funkcje zgodnie z dokonanym podziałem kompetencji Zarządu pomiędzy poszczególnych członków Zarządu.
TAK (x)   NIE (   )
10. Podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu został odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych Banku.
TAK (x)   NIE (   )
11. Podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu nie prowadził do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu lub do wewnętrznych konfliktów interesów.
TAK (x)   NIE (   )
12. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu nie prowadził do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie był przypisany do żadnego członka Zarządu.
TAK (x)   NIE (   )
13. Posiedzenia Zarządu odbywały się w języku polskim.
TAK (x)   NIE (   )
14. Protokoły z posiedzeń Zarządu oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu sporządzane były w języku polskim.
TAK (x)   NIE (   )
15. Pełnienie funkcji przez poszczególnych członków Zarządu stanowiło główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu.
TAK (x)   NIE (   )

16. Członkowie Zarządu nie podejmowali aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub wpłynąć negatywnie na jego reputację jako członka Zarządu.

TAK (x)   NIE (   )

17. W Banku obowiązywały regulacje wewnętrzne określające zasady ograniczania konfliktu interesów określające między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

TAK (x)   NIE (   )

18. Rada Nadzorcza podejmowała działania w celu niezwłocznego uzupełnienia składu Zarządu.

TAK (   )   NIE (x)

W roku 2015 nie wystąpiła konieczność uzupełnienia składu Zarządu Banku.

IV. Organ nadzorujący – Rada Nadzorcza Banku

1. Zebrania Grup Członkowskich dokonały oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej a Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej zgodnie z „Procedurą oceny członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego”.

TAK (x)   NIE (   )

W roku 2015 Zebrania Grup Członkowskich dokonały oceny następujących członków Rady Nadzorczej akceptując: poziom doświadczenia, wiedzy, umiejętności oraz informacje dotyczące reputacji indywidualnej poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Zebranie Przedstawicieli dokonało pozytywnej oceny Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego.

2. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad sprawami Banku kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.

TAK (x)   NIE (   )

3. Rada Nadzorcza posiadała zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzenia istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.

TAK (x)   NIE (   )

4. Skład liczebny Rady Nadzorczej był adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.

TAK (x)   NIE (   )

5. W składzie Rady Nadzorczej wyodrębniono funkcję Przewodniczącego, który kierował pracami Rady Nadzorczej.

TAK (x)   NIE (   )

6. Informacja o zgłoszonych zdaniach odrębnych członków Rady Nadzorczej wraz z powodami ich zgłoszenia zostały zamieszczone w protokołach z posiedzeń Rady Nadzorczej.

TAK ( ) NIE (x)

W roku 2015 członkowie Rady Nadzorczej nie zgłosili zdań odrębnych.

7. Członkowie Rady Nadzorczej wykonywali swoje funkcje w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w prace Rady Nadzorczej.

TAK (x) NIE ( )

8. Członkowie Rady nadzorczej powstrzymywali się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na ich reputację jako członków Rady Nadzorczej Banku.

TAK (x) NIE ( )

9. W Banku obowiązywały regulacje wewnętrzne określające zasady ograniczania konfliktu interesów określające między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączania członka Rady Nadzorczej w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

TAK (x) NIE ( )

10. Protokoły oraz treść podejmowanych uchwał Rady Nadzorczej sporządzane były w języku polskim.

TAK (x) NIE ( )

11. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą miał charakter stały a posiedzenia Rady Nadzorczej odbywały się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż 6 razy w roku.

TAK (x) NIE ( )

12. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej i innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku Rada Nadzorcza miała możliwość podjąć odpowiednie działania, w szczególności mogła zażądać od Zarządu wyjaśnień i zalecić wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

TAK (x) NIE ( )

W roku 2015 nie stwierdzono nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej i innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku.

13. Rada Nadzorcza, jeżeli było to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, mogła wystąpić do Zarządu o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.

TAK (x) NIE ( )

W roku 2015 Rada Nadzorcza nie skorzystała z możliwości powołania wybranego podmiotu zewnętrznego w w/w celu.

14. W przypadku niepełnego składu Rady Nadzorczej – skład Rady Nadzorczej został niezwłocznie uzupełniony.

TAK ( )   **NIE** (**x**)

W roku 2015 nie wystąpiła konieczność uzupełnienia składu Rady Nadzorczej Banku.

15. Rada Nadzorcza dokonywała regularnej oceny stosowania w Banku „Zasad Ładu Korporacyjnego”.

TAK ( )   **NIE** (**x**)

Rok 2015 był pierwszym rokiem stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego”. Pierwsza ocena stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego” dokonana jest w 2016 roku.

16. Ocena stosowania w Banku „Zasad Ładu Korporacyjnego” była udostępniana na stronie internetowej Banku.

TAK ( )   **NIE** (**x**)

Rok 2015 był pierwszym rokiem stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego”. Pierwsza ocena stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego” dokonana jest w 2016 roku i zostanie udostępniona na stronie internetowej Banku.

V. Polityka wynagradzania

1. Bank prowadził przejrzystą politykę wynagradzania Zarządu i Rady Nadzorczej, a także osób pełniących kluczowe funkcje.

TAK (**x**)   **NIE** ( )

2. Zasady wynagradzania Zarządu i Rady Nadzorczej zostały określone w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.

TAK (**x**)   **NIE** ( )

3. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana była sytuacja finansowa Banku.

TAK (**x**)   **NIE** ( )

4. Rada Nadzorcza przygotowała i przedstawiła Zebraniu Przedstawicieli, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania.

TAK ( )   **NIE** (**x**)

Rok 2015 był pierwszym rokiem stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego”. Pierwszy raport z oceny funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania zostanie przygotowany i będzie przedstawiony Zebraniu Przedstawicieli w 2016 roku.

5. Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu Banku.

TAK ( )   **NIE** (**x**)

Rok 2015 był pierwszym rokiem stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego”. Pierwszy raport z oceny funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania zostanie oceniony przez Zebranie Przedstawicieli w 2016 roku.

6. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej zostało ustalone adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności Banku.

TAK (x)   NIE (   )

7. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach byli wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.

TAK (   )   NIE (x)

W roku 2015 w strukturze Rady Nadzorczej Banku nie wyodrębniono komitetów.

8. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalane było przez Zebranie Przedstawicieli.

TAK (x)   NIE (   )

9. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej były transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.

TAK (x)   NIE (   )

10. Rada Nadzorcza zatwierdziła obowiązującą w Banku „Politykę zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Kujawsko – Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym”.

TAK (x)   NIE (   )

11. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania.

TAK (x)   NIE (   )

12. Rada Nadzorcza dokonała weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennego składnika wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego składnika.

TAK (x)   NIE (   )

13. Wynagrodzenie członków Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje było finansowane i wypłacane ze środków Banku.

TAK (x)   NIE (   )

VI. Polityka informacyjna

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną określoną w „Polityce informacyjnej w zakresie kontaktów z Klientami i Udziałowcami Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego”, uwzględniającą potrzeby członków Banku i klientów Banku.

TAK (x)   NIE (   )

2. Bank zamieścił politykę informacyjną na stronie internetowej Banku.

TAK (x)   NIE (   )

3. Polityka informacyjna Banku oparta była na ułatwianiu dostępu do informacji.

TAK (x)   NIE (   )

4. Bank zapewnił członkom Banku równy dostęp do informacji.

TAK (x)   NIE (   )

5. Polityka informacyjna określała w szczególności zasady i terminy udzielenia odpowiedzi członkom Banku oraz klientom Banku.

TAK (x)   NIE (   )

6. Polityka informacyjna zapewniała ochronę informacji oraz uwzględniała odrębne regulacje wynikające z przepisów szczegółowych regulujących funkcjonowanie Banku.

TAK (x)   NIE (   )

VII. Działalność promocyjna i relacje z klientami

1. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez Bank albo jego działalności był rzetelny i nie wprowadzał w błąd oraz cechował się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu, jak również dobrych obyczajów.

TAK (x)   NIE (   )

2. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazywał, jakiego produktu lub usługi dotyczy.

TAK (x)   NIE (   )

3. Przekaz reklamowy nie ekspozował korzyści w sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.

TAK (x)   NIE (   )

4. Przekaz reklamowy Banku nie wprowadzał w błąd, ani nie stwarzał możliwości wprowadzenia w błąd w szczególności co do :

1) charakteru przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klientów,

TAK (x)   NIE (   )

2) tożsamości Banku jako podmiotu reklamowanego,

TAK (x)   NIE (   )

3) istotnych cech produktu lub usługi oferowanej przez Bank,

TAK (x)   NIE (   )

4) korzyści, które można osiągnąć korzystając z usługi lub produktu oferowanego przez Bank oraz okresu, w którym korzyści te powstają,

TAK (x)   NIE (   )

5) ponoszenia przez klienta całkowitych kosztów związanych z usługą lub produktem oferowanym przez Bank oraz okresu, którego te koszty dotyczą,

TAK (x)   NIE (   )

6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności usługi lub produktu oferowanego przez Bank,

TAK (x)   NIE (   )

- 7) ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z produktów i usług oferowanych przez Bank.
TAK (x)   NIE (   )
5. Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego Bank w szczególności :
- 1) czuwał nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz,
TAK (x)   NIE (   )
- 2) zapewniał odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniem i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
TAK (x)   NIE (   )
- 3) zapewniał, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami na temat usług lub produktów oferowanych przez Bank, w szczególności z informacjami wymaganymi przez przepisy prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,
TAK (x)   NIE (   )
- 4) podawał źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwoływał się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów lub innych danych.
TAK (x)   NIE (   )
6. W celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom Banku informacji oraz udzielania klientom zrozumiałych wyjaśnień proces oferowania produktów i usług finansowych przez Bank był prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby.
TAK (x)   NIE (   )
7. Bank dokładał starań, aby oferowane produkty i usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.
TAK (   )   NIE (   )
8. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank oraz podmioty z nim współpracujące uwzględniały potrzeby, o których mowa w ust. 7, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym, wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie było to uzasadnione pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptowanego ryzyka.
TAK (x)   NIE (   )
9. Bank oraz współpracujące z nim podmioty rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informowały o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).
TAK (x)   NIE (   )

10. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, były udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
TAK (x)   NIE (   )
11. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, były przedstawione klientowi przez Bank oraz podmioty z nim współpracujące przed podjęciem przez klienta decyzji co do zawarcia umowy.
TAK (x)   NIE (   )
12. Jeśli w ocenie klienta nie było możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazywał klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
TAK (x)   NIE (   )
13. Bank podejmował odpowiednie działania i dokładał należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.
TAK (x)   NIE (   )
14. Bank udostępniał klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji.
TAK (x)   NIE (   )
15. Bank wprowadził zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmowania działań zaradczych zmierzających do ograniczenia sytuacji, powodujących wystąpienie ich w przyszłości.
TAK (x)   NIE (   )
16. Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank był przeprowadzany niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni, a także cechował się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.
TAK (x)   NIE (   )
17. Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację zawierał, w szczególności w przypadku negatywnego rozpatrzenia, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.
TAK (x)   NIE (   )
18. Bank dążył do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.
TAK (x)   NIE (   )
19. Bank dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, działał profesjonalnie i dbał o reputację instytucji zaufania publicznego.
TAK (x)   NIE (   )

VIII. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

1. W Banku działał adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie :
  - 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,
TAK (x)   NIE (   )
  - 2) zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami zewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
TAK (x)   NIE (   )
2. Bank dokumentował proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
TAK (x)   NIE (   )
3. System kontroli wewnętrznej w Banku obejmował wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku.
TAK (x)   NIE (   )
4. Zarząd Banku opracował i wdrożył adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza Banku dokonywała okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.
TAK (x)   NIE (   )
5. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisano odpowiednie zadania związane z zapewnieniem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
TAK (x)   NIE (   )
6. Bank opracował i wdrożył efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
TAK (x)   NIE (   )
7. W Banku sposób zorganizowania funkcji zapewnienia zgodności gwarantował niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.
TAK (x)   NIE (   )
8. Osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej/komórką do spraw zapewnienia zgodności w Banku miała możliwość :
  - 1) bezpośredniego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą Banku.
TAK (x)   NIE (   )
  - 2) bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
TAK (x)   NIE (   )
9. Osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej/komórką do spraw zapewnienia zgodności uczestniczyła w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej, jeżeli przedmiotem posiedzenia

były zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub funkcją zapewnienia zgodności.

TAK (x)   NIE (   )

10. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej komórką kontroli wewnętrznej/komórką do spraw zapewnienia zgodności nie mogło odbyć się bez zgody Rady Nadzorczej Banku.

TAK (x)   NIE (   )

W roku 2015 nie było zmian osobowych na stanowisku ds. zgodności i na stanowisku ds. audytu wewnętrznego.

11. Audyt wewnętrzny Banku wykonywany był przez komórkę audytu wewnętrznego oraz Bank Zrzeszający

TAK (x)   NIE (   )

12. Bank skutecznie zarządzał ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem uwzględniającym strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określone przez Bank.

TAK (x)   NIE (   )

13. Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składała się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony i oszacowany poziom ryzyka.

TAK (x)   NIE (   )

14. W Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany był adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie zarządzania ryzykiem uwzględniającym tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.

TAK (x)   NIE (   )

15. Zarząd Banku, niezależnie do zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym jego organom, ponosił odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem.

TAK (x)   NIE (   )

16. Członkowie Zarządu Banku, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności, nie łączyli odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar generujący to ryzyko.

TAK (x)   NIE (   )

17. Rada Nadzorcza zatwierdzała i nadzorowała realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem.

TAK (x)   NIE (   )

18. Zarząd Banku zapewniał otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej i przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji od komórki do spraw zapewnienia zgodności w Banku i od komórki audytu wewnętrznego oraz Banku Zrzeszającego.

TAK (x)   NIE (   )

19. Bank był poddany lustracji i realizuje wnioski polustracyjne.

TAK ( )   **NIE** (**x**)

W roku 2015 Bank nie był poddany lustracji.

Wnioski z analizy stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego”

1. Rada Nadzorcza Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego pozytywnie ocenia stosowanie przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego” w roku 2015.
2. Pozytywna ocena stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego” pozwala na sformułowanie tezy, że Kujawsko – Dobrzyński Bank Spółdzielczy jako instytucja zaufania publicznego, dąży do zachowania pełnej transparentności swojej działalności, należytej jakości komunikacji z klientami, ochrony praw udziałowców oraz skutecznego zarządzania konfliktami interesów.